

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 01.040.29; 29.220.01

Září

2005

Mezinárodní elektrotechnický slovník -
Část 482: Primární a akumulátorové články
a baterie

ČSN
IEC 60050-482
33 0050

International Electrotechnical Vocabulary -
Part 482: Primary and secondary cells and batteries

Vocabulaire Electrotechnique International -
Partie 482: Piles et accumulateurs électriques

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy IEC 60050-482:2004. Mezinárodní norma IEC 60050-482:2004 má status české technické normy.

This standard is the Czech version of the International Standard IEC 60050-482:2004. The International Standard IEC 60050-482:2004 has the status of a Czech Standard.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN IEC 50(481) (33 0050) z března 1998 a ČSN IEC 50(486) (33 0050) ze srpna 1997.

© Český normalizační institut, 2005

73778

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Jedná se o novou normu, která vznikla na základě sloučení dvou mezinárodních norem, obsahujících terminologii elektrochemických zdrojů proudu, tj. IEC 60050-481:1996, zaměřené na primární články a baterie a IEC 60050-486:1991, týkající se akumulátorových článků a baterií. Většina termínů z obou jmenovaných norem zůstala zachována, došlo však k úpravám případně i k úplným změnám jejich definic.

Citované normy

IEC 60027-1:1992 zavedena v ČSN IEC 27-1:1995 (33 0100) Písmenné značky používané v elektrotechnice - Část 1: Všeobecně (idt HD 60027-1:2004)

IEC 60027-2:2000 zavedena v ČSN IEC 60027-2:2004 (33 0100) Písmenné značky používané v elektrotechnice - Část 2: Telekomunikace a elektronika (idt HD 60027-2:2003)

IEC 60050-151:2001 zavedena v ČSN IEC 60050-151:2004 (33 0050) Mezinárodní elektrotechnický slovník - Kapitola 151: Elektrická a magnetická zařízení

Vysvětlivky k textu převzaté normy

Termíny a definice jsou uvedeny v české, anglické a francouzské verzi, dále jsou uvedeny termíny bez definic v arabštině, čínštině, němčině, španělštině, japonštině, polštině, portugalské a švédštině. Ve stejném pořadí jsou uvedeny i abecední rejstříky.

V češtině i angličtině je pro označení podstatných jmen rodu mužského, ženského a středního použito označení „m“, „f“ nebo „n“; pro množné číslo je použito v obou jazycích označení „pl“. Pro přídavné jméno je v češtině použito označení „adj“ a pro sloveso „v“. V angličtině je použito pro podstatné jméno označení „noun“, pro přídavné jméno „adj“ a pro sloveso „verb“.

Vypracování normy

Zpracovatel: JBS,s.r.o., IČ 49688740. Ing. Miroslav Jeřábek,

Technická normalizační komise: TNK 21 Terminologie v elektrotechnice

Pracovník Českého normalizačního institutu: Ing. Marie Řivcová

Předmluva.....	4
Úvod - Dodržované principy a pravidla.....	5
Koordinace částí 481 a 486.....	6
1 Rozsah platnosti.....	7
2 Normativní odkazy.....	7
3 Termíny a definice.....	8
Oddíl 482-01 - Základní pojmy.....	8
Oddíl 482-02 - Části, komponenty, příslušenství a tvar.....	17
Oddíl 482-03 - Elektrické vlastnosti a funkce.....	34
Oddíl 482-04 - Termíny typicky používané u primárních článků a baterií.....	55
Oddíl 482-05 - Termíny typicky používané pro akumulátorové články a baterie.....	62
Rejstříky	
Český abecední rejstřík.....	87
Francouzský abecední rejstřík.....	90
Anglický abecední rejstřík.....	98
Arabský rejstřík.....	

.....	106
Čínský rejstřík	
.....	123
Německý abecední rejstřík	
.....	126
©panělský abecední rejstřík.....	
129	
Japonský rejstřík	
.....	132
Polský abecední rejstřík	
.....	136
Portugalský abecední rejstřík.....	
144	
©védský abecední rejstřík	
.....	147

Předmluva

- 1) IEC (Mezinárodní elektrotechnická komise) je celosvětovou normalizační organizací zahrnující všechny národní elektrotechnické komitáty (národní komitáty IEC). Cílem IEC je podporovat mezinárodní spolupráci ve všech otázkách, které se týkají normalizace v oblasti elektrotechniky a elektroniky. Za tím účelem, kromě jiných činností, IEC vydává mezinárodní normy. Jejich příprava je svěřena technickým komisím; každý národní komitát IEC, který se zajímá o projednávaný předmět, se může těchto přípravných prací zúčastnit. Mezinárodní vládní i nevládní organizace, s nimiž IEC navázala pracovní styk, se této přípravy rovněž zúčastňují. IEC úzce spolupracuje s Mezinárodní organizací pro normalizaci (ISO) v souladu s podmínkami dohodnutými mezi těmito dvěma organizacemi.
- 2) Oficiální rozhodnutí nebo dohody IEC týkající se technických otázek vyjadřují v největší možné míře mezinárodní shodu v názoru na předmět, kterého se týkají, protože v každé technické komisi jsou zastoupeny všechny zainteresované národní komitáty.
- 3) Vypracované dokumenty mají formu doporučení pro mezinárodní používání a v tomto smyslu jsou přijímány národními

komitety IEC. Přestože IEC vynakládá veškeré přiměřené úsilí pro zajištění přesného technického obsahu svých publikací, nemůže nést odpovědnost za způsob, jakým je konečný uživatel použije, nebo nesprávně interpretuje.

- 4) Na podporu mezinárodního sjednocení národní komitety IEC přebírají mezinárodní normy IEC transparentně v maximální možné míře do svých národních a regionálních norem. Každý rozdíl mezi normou IEC a odpovídající národní nebo regionální normou se v těchto normách jasně vyznačí.
- 5) IEC nemá žádný postup týkající se vyznačování schválení a nenesou žádnou odpovědnost za prohlášení o shodě předmětu s některou jeho normou.
- 6) Všichni uživatelé se mají ujistit, že mají poslední vydání této publikace.
- 7) IEC ani její řídicí pracovníci, zaměstnanci, pomocný personál a obchodní zástupci včetně expertů a členů technických komisí nenesou žádnou odpovědnost za jakékoli osobní poškození, majetkovou újmu nebo jiné škody jakékoli povahy, jak přímé tak nepřímé, nebo za náklady (včetně soudních poplatků) a výdaje vyplývající z vydání nebo užití této publikace nebo jiných publikací IEC.
- 8) Je třeba vzít v úvahu normativní odkazy, citované v této publikaci. Pro správné použití této publikace je nezbytné použití citované publikace.
- 9) Je třeba vzít v úvahu možnost, že některé části této mezinárodní normy mohou být předmětem patentových práv. IEC nemůže být zodpovědná za vyznačení jakýchkoliv těchto práv.

Mezinárodní norma IEC 60050-482 byla připravena technickou komisí IEC 1 Terminologie ve spolupráci s technickou subkomisí IEC 21A: Akumulátorové články a baterie obsahující alkalické a jiné nekyselé elektrolyty, technické komise IEC 21: Akumulátorové články a baterie a IEC technickou komisí TC 35: Primární články a baterie.

Toto první vydání ruší a nahrazuje IEC 60050-481 (1996) a IEC 60050-486 (1991).

Text této normy vychází z těchto dokumentů:

FDIS	Zpráva o hlasování
1/1893/FDIS	1/1911/RVD

Úplné informace o hlasování při schvalování této normy je možno nalézt ve zprávě o hlasování v uvedené tabulce.

Tato publikace byla vytvořena podle Směrnic ISO/IEC, Část 2.

Termíny a definice jsou v této Části IEV jsou uvedeny ve francouzštině a angličtině; kromě toho jsou uvedeny termíny v arabštině (ar), čínštině (cn), němčině (de), španělštině (es), japonštině (ja), polštině (pl), portugalštině (pt) a švédštině (sv).

Komise rozhodla, že obsah této publikace zůstane nezměněn do roku 2013. K tomuto datu bude publikace buď:

- znovu potvrzena;
- zrušena;
- nahrazena revidovaným vydáním, nebo
- změněna.

Úvod

Dodržované principy a pravidla

Všeobecně

IEV (soubor IEC 60050) je vícejazyčný slovník pro všeobecné účely pro obor elektrotechniky, elektroniky a telekomunikací. Zahrnuje *terminologická hesla*, z nichž každé odpovídá jednomu *pojmu*. Tato hesla jsou rozdělena asi do několika *částí*, přičemž každá část odpovídá danému oboru.

PŘÍKLADY

Část 161 (IEC 60050-161): Elektromagnetická kompatibilita

Část 411 (IEC 60050-411): Točivé stroje

Hesla jsou uspořádána podle hierarchického systému třídění část/oddíl/pojem, přičemž pojmy jsou v oddílech uspořádány v systematickém pořadí.

Termíny, definice a poznámky v heslech jsou uvedeny v angličtině a ve francouzštině. Některé jsou dostupné též v ruštině a španělštině.

V každém heslu jsou tam, kde to bylo možné zajisti, uvedeny samotné termíny také v *doplňkových jazycích IEV* (arabštině, čínštině, němčině, řečtině, španělštině, italštině, japonštině, polštině, portugalštině a švédštině).

Kromě toho každá část obsahuje *abecední index* termínů zahrnutých do této části pro každý z jazyků IEV.

Uspořádání terminologického hesla

Každé z hesel odpovídá pojmu a zahrnuje:

- *číslo hesla*,
- případně *písmennou značku pro veličinu nebo jednotku*,

dále, pro každý z hlavních jazyků IEV:

- termín označující pojem, nazývaný „*přednostní termín*“, doplněný případně *synonymy a zkratkami*,
- definici pojmu,
- případně *zdroj*,
- případně *poznámky*,

a konečně samotné termíny v doplňkových jazycích IEV.

Číslo hesla

Číslo hesla sestává ze tří prvků oddělených pomlčkami:

- číslo části: 3 číslice,
- číslo oddílu: 2 číslice,
- číslo pojmu: 2 číslice (01 až 99).

PŘÍKLAD **151-13-82**

Písmenné značky pro veličiny a jednotky

Tyto značky, které jsou nezávislé na jazyku, jsou uvedeny na samostatném řádku za číslem hesla.

Příklad:

131-11-22

značka *R*

rezistor

Strana 6

Přednostní termín a synonyma

Přednostní termín je termín, který je na prvním místě v terminologickém heslu; za ním mohou následovat synonyma. Je vytištěn tučným písmem.

Synonyma:

Synonyma jsou vytištěna na samostatných řádcích pod přednostním termínem: jsou vytištěna rovněž tučným písmem, s výjimkou synonym, která se nemají používat a která jsou vytištěna obyčejným písmem a po nichž následuje doplňující informace „(nemá se používat)“.

Části, které mohou být vypuštěny:

Některé části termínu mohou být vypuštěny, buď v uvažovaném oboru nebo v příslušném kontextu. Takové části jsou vytištěny tučným písmem a uvedeny v závorce:

PŘÍKLAD: **(elektromagnetické) emise**

Absence příslušného termínu:

Neexistuje-li v daném jazyce adekvátní termín, nahrazuje se přednostní termín pěti tečkami takto:

„.....“ (a samozřejmě nejsou uvedena žádná synonyma).

Atributy

Za každým termínem (nebo synonymem) mohou být uvedeny atributy udávající doplňující informace; jsou vytištěny na stejném řádku jako odpovídající termín za tímto termínem.

Příklady atributů:

- *specifické použití termínu:*

přenosové vedení (v elektrických napájecích soustavách)

- *národní varianta:* **lift (výtah)** GB

- *gramatická informace:*

termoplast, podstatné jméno

AC, blíže určující výraz

- *zkratka:* **EMC** (zkratka)

- *nemá se používat:* tlumivka (nemá se používat)

Zdroj

V některých případech bylo nutné zahrnout do části IEV pojem převzatý z jiné části IEV nebo z jiného směrodatného terminologického dokumentu (VIM, ISO/IEC 2382, atd.), v obou případech s modifikací definice nebo bez ní (a případně termínu).

To je indikováno uvedením tohoto zdroje, vytištěného normálním písmem a umístěného v hranaté závorce na konci definice.

PŘÍKLAD: [131-03-13 MOD]

(MOD znamená, že definice byla modifikována)

Termíny v doplňkových jazycích IEV

Tyto termíny jsou umístěny na konci hesla na samostatných řádcích (jeden řádek pro každý jazyk), předchází jim dvoupísmenný abecední kód pro jazyk definovaný v ISO 639 a jsou uvedeny v abecedním pořadí tohoto kódu. Synonyma jsou oddělena středníky.

Strana 7

Koordinace částí 481 a 486

1) Všeobecně

Tato Část IEV (soubor IEC 60050) je všeobecný dvojjazyčný (anglicko/francouzský) slovník, zahrnující obor elektrotechniky, který se týká primárních a akumulátorových článků a baterií. Obsah této Části představuje koordinaci, konsolidaci a revizi termínů obsažených dříve v IEC 60050-481 «Primární články a baterie» a IEC 60050-486 «Akumulátorové články a baterie».

2) Uspořádání této Části

Termíny obsažené v IEC 60050-481 byly uspořádány do 5 oddílů a v IEC 60050-486 do 4 oddílů. Každý z oddílů těchto dvou dokumentů neměl společnou funkci a proto muselo být uspořádání této Části revidováno. Pro usnadnění přechodu "čtenáře" z částí 481 a 486 na novou část 482, byly

termíny uspořádány do dále uvedených oddílů.

Oddíl 482-01: Základní pojmy,

Oddíl 482-02: Části, komponenty, příslušenství a tvar,

Oddíl 482-03: Elektrické vlastnosti a funkce,

Oddíl 482-04: Termíny typicky používané u primárních článků a baterií,

Oddíl 482-05: Termíny typicky používané u akumulátorových článků a baterií.

3) Uspořádání termínů

Termíny, definované již v jiných částech IEV nejsou obsaženy v této části. Každý termín se odkazuje číslem části, číslem oddílu a číslem hesla v oddíle. Rejstřík třídí všechny termíny v abecedním pořádku.

Strana 8

---

1 Rozsah platnosti

Tato Část IEC 60050 poskytuje všeobecnou terminologii používanou v oblasti primárních a akumulátorových článků a baterií a odráží využívanou technologii, vývoj, konstrukci, provedení a aplikaci.

Tato terminologie je ve shodě s terminologií připravenou v jiných specializovaných částech IEV.

2 Normativní odkazy

Pro používání tohoto dokumentu jsou nezbytné dále uvedené referenční dokumenty. U datovaných odkazů platí pouze citovaná vydání. U nedatovaných odkazů platí poslední vydání referenčního dokumentu (včetně změn).

IEC 60027-1:1992 Písmenné značky používané v elektrotechnice - Část 1: Všeobecně
(*Letter symbols to be used in electrical technology - Part 1: General*)

IEC 60027-2:2000 Písmenné značky používané v elektrotechnice - Část 2: Telekomunikace a elektronika
(*Letter symbols to be used in electrical technology - Part 2: Telecommunications and electronics*)

IEC 60050-151:2001 Mezinárodní elektrotechnický slovník - Část 151: Elektrická a magnetická zařízení
(*International Electrotechnical Vocabulary - Part 151: Electrical and magnetic devices*)

-- Vynechaný text --